

STEKLAR

Izhaja od leta 1959

Letnik XXXVI, št. 3

Hrastnik, 28. 3. 1995

BILANCA USPEHA ALI ZAKLJUČNI RAČUN

Končno smo tudi konec letošnjega februarja prišli do vseh podatkov, na podlagi katerih lahko ocenimo uspešnost našega dela in realizacije vseh nalog, ki smo si jih z letnim planom zastavili.

Ob tem pa moramo ločiti tisti del rezultatov, ki so bili odvisni od naše sposobnosti, pridnosti in podjetnosti, od dela rezultatov, na katere žal nismo mogli na noben način vplivati.

V lanskem letu smo izdelali 27.800 ton steklenih izdelkov, kar je za 27 % več kot leta 1993 in 15 % več, kot smo planirali. Prodali pa smo 27.500 ton, torej skoraj vse, kar smo proizvedli, oziroma prodali smo za 23 % več kot lani in 14 % več kot smo planirali.

Tem lepim dosežkom je botroval predvsem zagon I kadne peči v drugem delu leta 1994 ter mnogo boljše proizvodnja v obratu embalaže. Ker smo istočasno zmanjšali tudi število zaposlenih za 41 delavcev, se nam je zaradi tega na letnem nivoju dvignila produktivnost za skoraj 33 %.

Seveda je bila vsa povečana proizvodnja namenjena v celoti najzahtevnejšemu zahodnoevropskemu trgu, kamor smo prodali kar 83 % celotne proizvodnje. Izvoz smo tako povečali za 43 %, oziroma smo izvozili za 28 % več, kot smo planirali, s tem pa smo si samo še utrdili položaj največjega izvoznika v Zastavu.

Doseženi rezultati, oziroma rast fizičnega obsega proizvodnje, prodaje in produktivnosti so bili tako v letu 1994 na izjemno visokem nivoju, ter v naslednjih nekaj letih nepovnljiv uspeh.

Zato moram ob tej priliki prav posebej pohvaliti vse zaposlene v vseh sredinah delovnega procesa, kajti brez vas, spoštovane sodelavke in sodelavci, ter izjemno lepih rezultatov ne bi bilo moč doseči.

Ti rezultati so omogočili tudi primeren dvig plač v lanskem letu. Čeprav sem prepričan, da v Steklarni ni zadovoljnega s svojo plačo, moram povedati, da smo v lanskem letu dvignili povprečno plačo za 25 % v nemških markah, oziroma za 36 % v SIT. Ob upoštevanju dviga življenjskih stroškov za 18 % v letu dni, se je realno naša povprečna plača dvignila za 15 %. To so velika zvišanja plač, ki pa so bila pogojena tudi z uskladitvijo s splošno kolektivno pogodbo.

Žal pa na vse pokazatelje uspešnosti poslovanja nismo imeli vpliva. Steklarna Hrastnik je aktivni izvoznik, saj porabimo za svoje poslovanje le 25 % prisluzenih deviz. Zato smo v lanskem letu izgubili zaradi zaostajanja vrednosti nemške marke za inflacijo v Sloveniji kar okroglih 200 milijonov SIT, ali 2,5 mio DEM v denarju, ki bi ga lahko namenili razvoju našega podjetja. Zato se tudi letos ne bomo mogli pohvaliti z odličnim finančnim rezultatom, oziroma z izkazanim dobičkom, ker se je pretil v žepu podjetij, ki se ukvarjajo z uvažanjem.

Tu si žal ne moremo prav nič pomagati, vsaj upam pa lahko, da bo naša država letos pametnejša in ne bo dovolila nadaljevanja te nesmiselne in uničujoče politike za izvoznike.

Kakorkoli že, leto 1994 smo v poslovnem smislu zaključili uspešno in upam, da bo to dovolj trdna podlaga za uresničitev letošnjih visoko postavljenih poslovnih ciljev.

Direktor podjetja
Stojan Binder

Mednarodni frankfurtski sejem AMBIENTE '95 POSPEŠEVANJE PRODAJNIH AKTIVNOSTI

Evropsko tržišče namiznega programa ostaja tudi v bodoče nepredvidljiva konstanta naše dolgoročne usmeritve. Ponudba se v vsej svoji veličini in razsežnosti razkriva prav na frankfurtskem sejmu. Seveda to ni slučajno, saj predstavlja le-ta osrednji evropski in svetovni dogodek na področju tovrstne ponudbe. Steklari izdelki namiznega programa, kot jih nudimo tudi mi, pa so le del široke palete ponudbe pogrnjene mize (gedeckte Tisch).

Steklarna Hrastnik je bila, kot je že naša ustaljena praksa, tudi letos prisotna na tem sejmu kot aktivni razstavljalec s svojim razstavnim prostorom. Bistven namen sejemske prisotnosti je pospeševanje prodajnih aktivnosti, doseganje dogovorov s kupci o prodajnih količinah ter promoviranje Steklarne kot

proizvajalca in ponudnika steklenih artiklov namiznega programa.

Za razliko od zadnjega sejma v avgustu 1994 smo se letos odločili za spremenjeni koncept razstavnega prostora, ki že s svojo konfiguracijo loči obiskovalce na obstoječe in potencialne kupce na eni strani ter naključne obiskovalce na drugi strani. Osrednji del našega razstavnega prostora so tvorile tako imenovane udarne vitrine s predstavitvijo operativnih novih izdelkov in idej za naprej.

Glede na stanje naročil, lahko trdimo, da je bil namen sejma dosežen. Še posebno razveseljujoč pa je odziv partnerjev na naše predloge in ideje za naprej.

Na splošno je bil frankfurtski sejem kot ponavadi dobro zaseden s tem, da smo posebno pozornost posvetili predvsem naslednjim dvem vrstam ponudnikov:

- a) večji dekoraterji kot so Cerve, Glaskoch, Fischer, Rastal, Böckling, itd., ki so za nas zanimivi kot obstoječi in potencialni kupci;
- b) večje steklarne, kot so Duran, Bormioli Rocco, Ravenhead-Durobor, Borgonovo, Fidenza, Covetro, Siscam Pasabace, Avir, Kedavn,

Razgovor na našem razstavnem prostoru v Frankfurtu – dr. Plaikner in Aleksander Mirt

IZ VSEBINE

Frankfurt '95

Bilanca uspeha '94

Intervju z g. Peitlom

Povzetek seje DS

Hočeš - nočeš - moraš

Horoskop

Libbey in drugi, ki v bistvu kreirajo ponudbo stekla na evropskem tržišču namiznega programa in so nam hkrati veliki vzorniki in konkurenti.

Poleg informacij in sugestij naših kupcev so zgoraj omenjeni ponudniki vir vedno novih idej in rešitev, pa tudi podlaga za analiziranje stanja na tem področju.

Glavna tržišča in prodajna politika

Steklarna Hrastnik je v letu 1994 prodajala steklene izdelke namiznega programa v kar 18 dežel. Največji ponder so imela tržišča sosednjih in bližnjih dežel, kot je bil primer tudi pri večini slovenskih izvoznikov. Za razliko od leta 1994, ko so bili v ospredju prodajne politike zaradi aktiviranja novih kapacitet predvsem kvantitativni cilji, se v letu 1995 počasi usmerjamo predvsem v doseganje kvalitativnih ciljev, kot so koncepiranje ustreznega prodajnega sortimana, pozitivna selekcija kupcev, stremenje za čim večjim pokritjem in ostale aktivnosti za doseg cilja.

Zato tudi ni sporno, da bo v prihodnje v ospredju prodajne politi-

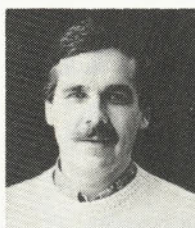
ke in strategije prodaje namiznega programa tržišče Nemčije, kot trg z izjemnim tržnim potencialom, veliko absorpcijsko močjo, zanimivo strukturo prodajnih poti in ne nazadnje kot tržišče, ki nam bo v veliki meri omogočilo nadaljnjo kvalitativno rast prodaje in preživetje tega programa. Potrebno pa je poudariti, da gre pri intenzivni obdelavi tega tržišča velika zasluga našemu zastopniku g. Plaiknerju in firmi Peter, ki sta nam z veliko truda odprla vrata vseh pomembnih kupcev.

Res pa je, da brez problemov ne gre in tako se poleg sporne tečajne politike na relaciji SIT/DEM trenutno soočamo z drastičnim padanjem italijanske lire, ki zmanjšuje atraktivnost in dohodkovnost prodaje v Italijo in nas sili v zmanjšanje prodaje na ta trg. Problem lire pa občutimo tudi v Sloveniji, ko se zaradi cenovne zanimivosti in pa trdnosti tolarja krepijo pritiski po uvozu.

Isto velja tudi za Hrvaško, kjer pa je še dodatni problem nova nevarnost izbruha spopadov, ki prav tako hromi prodajo.

Aleksander Mirt

PROMOCIJA STEDEKA NA FRANKFURTSKEM SEJMU

V proizvodnji in prodaji stekla in steklenih izdelkov veljajo v svetu točno določena pravila in zakonitosti. V okviru teh se odvijajo tudi pomembni svetovni sejmi steklarske stroke, specializirani samo za točno določeno vrsto proizvodnje.

Na Frankfurtskem sejmu poteka dvakrat letno razstava izdelkov, ki popestrijo človekov bivalni prostor in jih rabi pri pripravi hrane in pijače za svoje lastne in širše potrebe. Steklarna Hrastnik je letos že tretje leto razstavljal svoje izdelke za pogrnjeno mizo na lastnem razstavnem prostoru. V sklopu tega prostora je STEDEK kot hčerinska firma prebil led anonimnosti v svetu dekoracije stekla s samostojnim nastopom in prikazom trenutnih možnosti zadovoljevanja potreb in zahtev trga.

Odločitev za takšen nastop izhaja pravzaprav že iz samega projekta ustanovitve družbe Stedek pred dobrim letom dni. Kot vam je znano, je bil glavni namen ustanovitve družbe izkoristiti obstoječi kadrovski in tehnološki potencial v obratu dekoracije v smislu ekspanzije na kvalitetnem in kvantitetnem področju za potrebe Steklarne, kakor tudi za odpiranje na širši trg. Prav to zadnje je prispevalo k sprejetju odločitve v aprilu 1994, po kateri družba Stedek sama trži dekorirane steklene izdelke iz programa namiznega stekla. V tem programu lahko delimo dekorirane izdelke v dve skupini, in sicer:

- izdelki za točno določenega kupca, kot so pivovarne in proizvajalci alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Ti izdelki so dekorirani z logotipi, ki so zaščiteni in predstavljajo te proizvajalce;

- izdelki za neznanega kupca, oziroma za splošno porabo. To so izdelki, ki so dekorirani po trenutno veljavnih modnih trendih in se pojavljajo v prosti prodaji. Iz te skupine so trenutno aktualni in za nas tržno zanimivi barvani kozarci, satinirane in barvane sadne kupe in manjše posode za sveče. Količinsko pa je najzanimivejši izdelek deko-

riran kozarec z večbarvnim sitotiskom, seveda v primerni kakovosti in kar je najvažnejše, z ustrezno sprejemljivo ceno.

Stedek je razstavil na sejmu Ambiente 95 izdelke iz obeh omenjenih skupin proizvodov, s poudarkom na drugi skupini. Obiskovalci sejma in našega prostora so pokazali dokajšen interes za naše izdelke. Poleg predstavljenih so jih zanimali tudi druge možnosti dekoracije. Ob čisto tehničnih vprašanjih so bila prisotna obvezna komercialna z vsemi podrobnostmi, ki so sestavni del takšnega posla.

Naj omenim, da je Steklarna predstavila nekaj povsem novih izdelkov, ki bodo v programu. Te izdelke smo oplemenitili z vrsto dekoracij, ki so izzvale ugoden odziv pri obiskovalcih.

Po splošnem prepričanju in vzdušju na sejmu se kažejo na svetovnem trgu znaki oživljanja in povečanega povpraševanja po izdelkih, ki niso najnujnejši za golo preživetje. To je bilo čutili na našem razstavnem prostoru. Je pa res, da je konkurenca v naši stroki vedno hujša. Pojavljajo se novi proizvajalci, ki ponujajo svoje izdelke po nizkih cenah za zmerno kvaliteto. Vse to nas sili, da se tudi mi organiziramo in prilagodimo trgu, kajti na zahtevnem trgu lahko uspeš samo z vedno novimi idejami, oblikami, tehnikami in pravilnim pristopom do kupca.

Tega se v Stedeku zavedamo in zato tudi vlagamo veliko svoje energije v promocijo firme na širšem evropskem trgu, kajti slovenski je za preživetje in za doseg zastavljenih ciljev premajhen. Mislim, da smo na dobri poti, kar nam vliva optimizem, daje upanje in novi zagon na tej težki poti k željenim in zastavljenim ciljem.

Kavzar Janez

Pogled na razstavn prostor Steklarne Hrastnik na sejmu Ambiente 1995 v Frankfurtu.

Frankfurt Ambiente '95

ODIGRANA PRVA TEKMA

V lanskem Steklarju (št. 2) sem pod naslovom »Frankfurt drugače« opisal našo pot na področju stekla za pogrnjeno mizo v kontekstu sejma v Frankfurtu. Že samo dejstvo, da ta sejem spremljamo od leta 1978 in da smo prvič razstavljali jeseni leta 1992, ponazarja zahtevnost te branže. Moramo namreč vedeti, da smo 15 let le spremljali dogajanja (bili smo gledalci na tekmi), s prvim nastopom pa smo začeli urejevati vrste za tekmo samo. Vendar so ob prvem nastopu manjkale še bistvene komponente za to – Steklarna Hrastnik sploh še ni imela programske vsebine. Res

rej vprašanje vsebine sploh ni bil glavni problem tržnega nastopa Steklarne Hrastnik, saj te od nje v tem času ni nihče potreboval. Uspeh je bil že dejstvo, da v Evropi sprejemajo Steklarno, in to v času, ko je ponudba pressegala povpraševanje, politično pa sta se Slovenija in njeno gospodarstvo šele prebijali čez evropske prepreke.

Vendar strategija hrastniške Steklarne ni mogla biti v eksploataciji tehnoloških zmožnosti in polnjenju tržnih niš ponudnikov nadomestnih izdelkov. Taka usmeritev dolgoročno pomeni skoraj »Lohnarbeit«, preveliko odvisnost, hiranje v smislu lastnega programskega in tržnega razvoja ter nenazadnje nizko akumulativnost. Zato smo v Steklarni Hrastnik zastavili drugačno, skrajno angažirano programsko tržno strategijo: uveljavljanje lastnih, originalnih programov preko renomiranih evropskih kupcev. Priznati je treba, da bi bila taka odločitev brezizgledna, če ne bi na

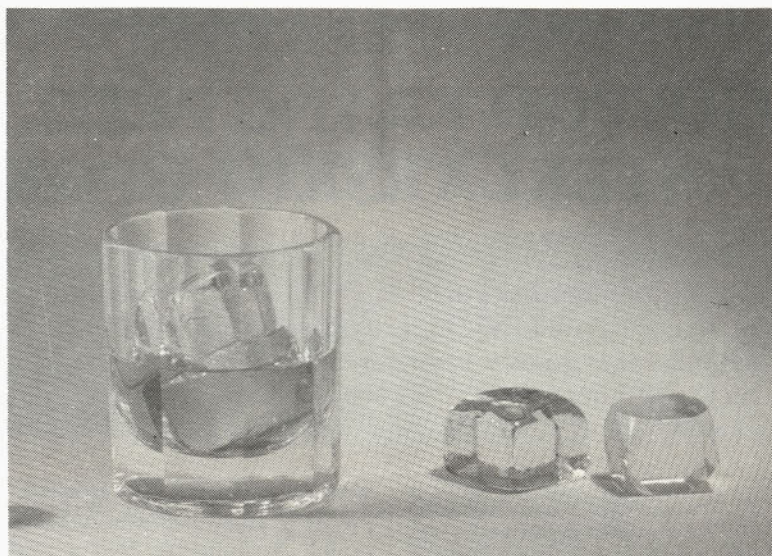

Seriya Classico – osnova seriji je muzejski izdelek (na fotografiji) iz obdobja 1920–1940 – proizvodnja na ročni stiskalnici Steklarne Hrastnik.

smo že v letu 1993 na hitro potegnili pomembne programske odločitve (npr. preoblikovanje evropskih uspešnic – sadna kupa Rio – naša Trio, kozarci Lotto – naša Claudia) in tako izpolnili nekatere največje praznine. Vendar je bila primerjava naše ponudbe s ponudbo Rocca Bormiolia večplastno negativna za nas. Pa še neka druga – pomembnejša ovira je bila pred Steklarno Hrastnik: bistvo njene razpoznavnosti med evropskimi ponudniki stekla so bili cenovno ugodni in kvalitetni nadomestni izdelki. To-

najpomembnejšem tržišču (Nemčija) pridobili prvovrstnega zastopnika (dr. Plaikner): njegovo poznavanje tržišča, osebna poznanstva s šefi najpomembnejših nemških kupcev (npr. Glaskoch), pa poznavanje tehnologije in problematike steklarstva – vse to so tiste izjemne danosti, ki jih je Steklarna Hrastnik spoznala in vpletla v svoj koncept. In ta koncept se je začel uresničevati na letošnjem sejmu v Frankfurtu:

1. Steklarna Hrastnik je predstavila novo stiskano serijo Medici: de-

Seriya Medici (Hardrock): deveterokotna oblika je osnova seriji, inspiracija pa izhaja iz brušenih kozarcev S.H. iz začetka tega stoletja.

veterokotni kozarci in sadna kupa, ki se inspirirajo na ročno pihanih in brušenih kozarcih iz Steklarne Hrastnik leta 1900. Serija je nastajala ob tržnem preverjanju omenjenega zastopnika, bila predstavljena na sejmu in prvi odziv kaže, da bo sprejeta v ekskluzivo pri renomirani firmi Glaskoch. Dogovorjeni so že termini za prvo proizvodnjo kozarcev, količine in cena. Dogovorjeno je tudi ime serije za Nemčijo – Hardrock.

2. Steklarna Hrastnik je predstavila izdelke, ki so personalizirani, se pravi, da jim je dala podobo, čeprav se je inspirirala deloma na lastnih obstoječih, deloma na evropskih izdelkih:

- serija kozarcev Victory (za Nemčijo serija Harley);
- nova serija skodelic Ultra;
- nova serija kozarcev Disco (za Nemčijo serija Linea);
- nova serija skodelic in sadna kupa Classico.

3. Steklarna Hrastnik je omogočila realizacijo in predstavitev na sejmu za nekatere zelo akumulativne izdelke:

- svečniki Mini Licht, Sunday in Kapnik;
- podstavek in sadna kupa Moving;
- kozarec za bar Soleo.

4. Steklarna Hrastnik je predstavila variante izdelkov z večjo akumulativnostjo od obstoječih:

- kozarci z notranjo strukturo za 24 sekcijsko stiskalnico;
- stiskani long dring in whisky kozarec k serijam Tina in Disco.

5. Steklarna Hrastnik je na samem sejmu z odgovornostjo in znanjem, predvsem pa v skladu z omenjeno strategijo, proučila veliko izdelkov, ki so bili predmet povpraševanja. Dokončna selekcija se opravlja te dni, za realizacijo pa bodo dogovorjeni vsi tisti izdelki, ki ustrezajo naši usmeritvi ter objektivni zmožnosti v tehnološki in proizvodni operativi.

To je bil letošnji frankfurtski sejem. V 18. letih, odkar ga obiskujemo, zame edini pravi. Na njem nismo bili gledalci, ampak smo odigrali prvo tekmo.

Slavko Marcen

Nova – posebej za nemško tržišče izdelana embalaža za preoblikovano serijo skodelic in krožnikov Ultra.

Čas ustvarja pravico in postavlja stvari na svoje mesto. (Voltaire)

GOSPOD FRANC PEITL – STAROSTA STEKLARSKIH UPOKOJENCEV

Življenjska zgodba gospoda Peitla je že zaradi njegove visoke starosti zelo pisana. Je živa priča obdobj, ki jih večina pozna le iz zgodovinskih filmov in knjig. Mnogo dogodkov pa je bilo prikritih tudi v teh virih. Danes še posebej vemo, da ima vsak čas, tako kot vsak človek, svojo resnico.

Kdaj vas je pot zanesla v Hrastnik?

Fronta je prebivalce gnala v različne dele Avstroogrske. Največ jih je bežalo proti Budimpešti, moji starši pa so imeli znanca v Hrastniku. Tako smo se konec leta 1915 preselili v Hrastnik.

Kdaj ste začeli delati v Steklarni Hrastnik?

Oče je dobil delo v podjetju le pod pogojem, da si sam priskrbi odnalsalce. Zato sva istočasno začela delati v Steklarni tudi moja sestra in jaz, ki sem imel takrat 10 let. Steklarski poklic me je takoj prevzel z nekim posebnim magnetizmom. Zvedavo sem opazoval delo starejših steklarjev, se zanimal za postopke dela ter se zgodaj naučil steklariti.

Znam po poleg slovenščine še tekoče govoriti in brati nemško, malo manj pa tudi madžarsko, hrvaško, pa tudi romunsko.

Ali je bil Hrastnik vaša končna postaja na življenjski poti?

Med vojno, leta 1917, smo zaradi velike lakote, ki je takrat vladala tukaj, odšli v Romunijo, kjer so takrat rabili veliko steklarjev. Bili smo namreč številna družina in treba je bilo nekako preživeti. Tamkajšne razmere so bile precej ugodnejše. Kozarce in druge izdelke smo zamenjevali z romunskimi kmeti za moko, sir, celo slanino. Zaradi pomanjkanja premoga so tudi to steklarno zaprli. V Romuniji smo ostali do konca 1. svetovne vojne, nakar smo se zopet vrnili v Hrastnik.

Za šolo najbrž ni bilo veliko priložnosti in časa?

Res je. Le dve leti, v času ko smo

Bilo je obdobje, ko sem vodil mladinski, ženski, mešani in moški zbor. Vsak dan sem imel vajo z enim izmed njih. Če smo imeli skupni koncert, nas je bilo na odru preko 100.

živeli na Madžarskem, sem obiskoval pouk. Ta je seveda potekal v madžarskem jeziku.

Kljub temu pa obvladate precej tujih jezikov.

Znam pa poleg slovenščine še tekoče govoriti in brati nemško, malo manj pa tudi madžarsko, hrvaško, pa tudi romunsko.

Nemščina je bila hišni jezik naše družine, saj so moji predniki av-

Hrastniku, so govorili nemško, uporabljali so celo isti »steklarski« dialekt. Ostalih jezikov sem se naučil v krajih, kamor smo se preseljevali.

Žal mi je, da sem kar precej že tudi pozabil. Znanja nisem imel s kom obnavljati, seveda pa na to vlivajo tudi leta.

Vojaški rok ste tudi odslužili.

Vojaški rok sem služil leta 1926 v Velesu v Makedoniji. Na ta čas nimam najlepših spominov, veliko so nas topli, staknil sem tudi tropsko malarijo.

Tu pa sem pokadil tudi svojo prvo

in edino cigareto. Bilo mi je zelo slabo, tako da nisem imel nikdar več želje po tobaku.

Kako ste se izučili steklarskega poklica? Kakšne so bile razmere v podjetju?

Zvedavo sem opazoval delo starejših steklarjev in se zanimal za postopke dela. Seveda pa je to poklic, za katerega se ne izučiš čez noč, ampak je potrebnih nekaj let. Največ znanja in spretnosti mi je prenesel dober steklarski mojster Emil Lukmar, Slovak po rodu. Tudi mene je naučil dobro delati. Kasneje se je z menoj rad postavil pred sodelavci, obratovodjem, pa tudi pred kupci.

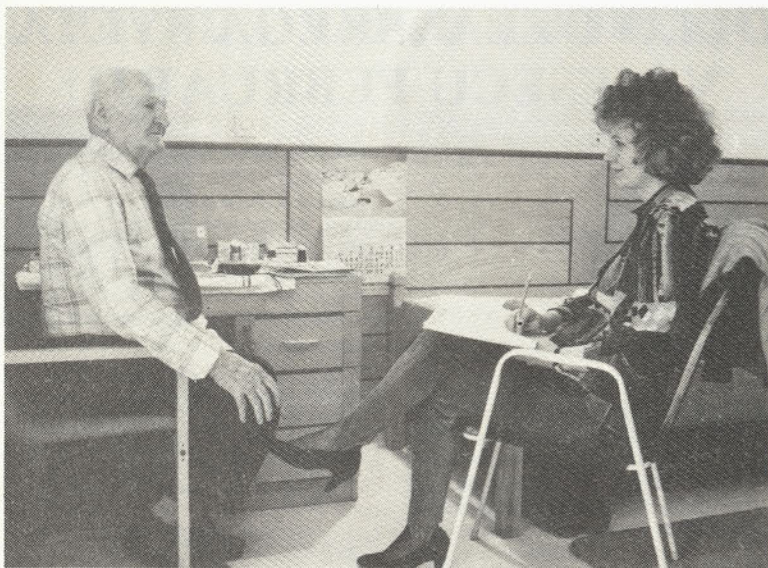
Kot začetnik sem delal ustnike za steklenice, kmalu pa sem začel tudi napihovati. Delal sem veliko različnih izdelkov od malih stekleničk,

strijski Nemci. V vseh steklarnah, ki jih poznam, tako v Slavoniji, Madžarski, Romuniji in tudi v

Delavska telovadna enota pri hrastniški Steklarni leta 1926. G. Peitl je obkrožen z dekleti v drugi vrsti – tretji z leve.

Vsako obdobje njegove življenjske poti bi bilo lahko podlaga za zanimivo knjigo.

rekli smo jim »čunkerle«, do 50-litrskih balonov. Ne spominjam se, da bi se mi delo zdelo posebno težko, je kar šlo. Prejšnja leta so steklarji morali delati po 12 ur in več, do takrat pa je sindikat že dosegel 8-urni delavnik.

Kasneje ste postali steklarski mojster. Ali ste bili do svojih podrejenih zelo strogi?

Mojster sem postal med 2. svetovno vojno. Bil sem mojster številnim steklarjem, ki so danes že vsi upokojeni. Mislim, da nisem bil posebno strog. Predvsem pa nisem delil klofut in brc, ki so bile tisti čas še nekaj običajnega. Naučili pa so se pri meni prav gotovo zelo veliko. Kljub temu, da je bilo treba večkrat krepko pljuniti v roke, sem z vsemi ohranil dobre odnose, veliko smo se družili tudi po »šihthu« in mislim, da me imajo kar v lepem spominu.

Kako ste se mladi družili med seboj, prijateljevali in si spletali svoja gnezda?

Navezoval sem veliko družabnih stikov. Nekateri med njimi so prerasli tudi v prijateljstva. Veliko smo prepevali, nastopali, hodili na izlete...

Tudi ženo sem spoznal pri telovadnem društvu, kjer sva bila aktivna oba. Poročila sva se leta 1939. Obred je bil zanimivost za tisti čas, saj je bila to prva civilna poroka v Laškem okraju.

Našteli ste že nekaj aktivnosti, bilo pa jih je še več...

Vedno sem imel veselje do petja.

Plačal sem si šolanje za igranje harmonija. Kakor hitro sem se naučil igranja, sem zbral otroke in ustanovil mladinski pevski zbor. 34 let sem bil njihov pevovodja. Dolga leta sem bil tudi pevovodja moškega pevskega društva »Svobode II« in kasneje tudi upokojenskega zbora. Bilo je obdobje, ko sem vodil mladinski, ženski, mešani in moški zbor. Vsak dan sem imel vajo z enim izmed njih. Če smo imeli skupni koncert, nas je bilo na odru preko 100.

Bil sem tudi član tamburaškega zbora. Vodil nas je brivski mojster Josip Rakar. Igral sem na instrument bisernico.

Od leta 1924 sem bil član telovadne enote »Svoboda«. Zelo sem se trudil. Mislim, da sem kar malo konkuriral Sokolom. Nekoč sem padel pri izvajanju veletocha in si razbil obraz, vendar se nisem dal. Še z obvezami na licu sem izvajal vajo na nastopu.

Leta 1929 pa je država razpustila vse telovadne enote. Takrat smo ustanovili turistično društvo »Prijatelji prirode«. Veliko smo hodili v hribe. Društvo je bilo aktivno vse do 2. svetovne vojne.

Utrip Hrastnika je bil torej precej živahen.

Aktivni smo bili tako v spodnjem delu Hrastnika kot na Rudniku in na Dolu. Kultura je v tistem času resnično živela. V Hrastniku je bila tudi gledališka skupina in še mnogo drugega. Delali smo z veseljem, brez misli na denar. Danes pa se vse plača, a kljub temu vse kulturne in športne dejavnosti zamirajo.

Leta 1963 so me invalidsko upokojili, država pa mi je priznala le 12 let delovne dobe. Za 12 delovnih let sem dobival tudi pokojnino.

V kakšnem spominu imate čas pred 2. svetovno vojno, čas vojne in prvo povojno obdobje?

Večina mojih prijateljev in kolegov je bilo socialdemokratskega prepričanja. Tudi sam sem bil socialdemokrat v pravem smislu te besede. V pevskem društvu smo v predvojni Jugoslaviji prepevali le slovenske in nemške narodne in delavske pesmi, nacionalnih pa nikoli.

Med 2. svetovno vojno so Nemci to od nas zahtevali. Temu sem se uprl, zato so me že v začetku leta 1942 zaprli. Simpatiziral sem tudi z Osvobodilno fronto. Sicer pa sem večji del okupacije delal v Steklarni.

Pod socializmom pa sem dobil na glavo železno krono. Leta 1948 so me z obtožnico polno laži zaprli. Bil sem v taborišču v Beogradu, Batajnici, Kalvariji in zadnje leto v Medvodah. Povsod je šlo za prisilno delo, začinjeno z grobstmi, od udarcev naprej. V Medvodah smo gradili hidrocentralo.

Da je preživela sebe, sina, mojo mater in hromo sestro, se je med tem časom žena zaposlila. Izpustili so me leta 1952. To so bila najtežja leta mojega življenja in življenja naše družine.

In vaša nadaljna življenjska in poklicna pot...

Leta 1952 sem začel ponovno delati v Steklarni. Obratovodja mi je dodelil delo pri lončeni peči le v jutranji izmeni, da sem lahko popoldne in zvečer delal s pevskimi društvi. Leta 1963 so me invalidsko upokojili, država pa mi je priznala le 12 let delovne dobe. Za 12 delovnih let sem dobival tudi pokojnino. Ko je bil dr. Janez Drnovšek še predsednik predsedstva Jugoslavije, sem mu pisal in mu poslal vso dokumentacijo o moji delovni dobi, medvojnem delovanju in povojnih krivicah. Kmalu sem dobil razveseljiv odgovor. Danes imam pokojnino za 42 let in 7 mesecev delovne dobe, tako da sem zadovoljen.

Kako ste skrbeli za zdravje, da ste, kljub ne ravno lahkemu življenju, ostali takšna korenina?

Res je, da nisem v ničemer pretiraval. Ne morem reči, da smo kdaj živeli zelo dobro ali izrazito slabo, precej povprečno torej. Recept je torej delo, ki ga imaš rad, aktivnost, umirjeno in raje nekoliko skromnejše življenje, brez posebnih pretiravanj v katerokoli skrajnost.

Spim bolj slabo. Tako ponoči podoživljam dogodke, ki so se mi že izbrisali iz spomina, podnevi pa spet vse pozabim. Vedno sem bil zelo aktiven, zato se počutim nekako nekoristnega.

Mešani zbor Svobode II v Spodnjem Hrastniku. Izlet v Gorah 2. maja 1957, pevovodja Franc Peitl (6. z leve v 1. vrsti).

Leta 1948 so me z obtožnico polno laži zaprli. Bil sem v taborišču v Beogradu, Batajnici, Kalvariji in zadnje leto v Medvodah.

In kakšen je vaš vsakdan sedaj?

Šest let je že, kar živim v Domu na Izlakah. Živim urejeno, po urniku, ki sem si ga sam določil. Ob 6. vstanem, se uredim, nato pospravim in zajtrkujem. Potem malo počivam, ob 10.30 si skuham kavo, nato je kosilo. Po kosilu spijem 3 dcl vina. Potem se malo uležem. Ob 15. uri grem na sprehod po moji stalni rekreaciji, 2 km v eno stran. Za ta sprehod porabim dve uri. Ob pol šestih je večerja, nato si privoščim še 3 dcl vina. Včasih še malo poklepetam, spat pa grem bolj zgodaj. Žalosten sem, da sedaj zelo slabo vidim in težko berem, pa tudi spim bolj slabo. Tako ponoči podoživljam dogodke, ki so se mi že izbrisali iz spomina, podnevi pa spet vse pozabim. Vedno sem bil zelo aktiven, zato se počutim nekako nekoristnega.

Ker mi sprehodi veliko pomenijo, se tudi nisem preselil v dom v Hrastnik, ki stoji na hribu. Zame je primeren le še raven teren.

G. Peitl bo 7. aprila letos praznoval 90. rojstni dan. Že danes mu za ta jubilej iskreno čestitam.

Preživel je tri vojne, doživel veliko krivic, težko delal... Na drugem bregu pa je bilo tudi toliko lepega in zanimivega, da mu lahko marsikdo zavida.

Kljub temu da ni obiskoval veliko šol, je vsestransko razgledan človek, slovensko govori lepše kot marsikateri diplomiranec.

O sebi govori z veliko mero skromnosti, za krivice, ki jih je doživel, nikogar ne obtožuje. Niti z besedico ni omenil, da koga zaradi njih sovraži. O vseh ljudeh, ki jih je omenil, je govoril z neko notranjo toplino.

Vse stvari je vzel za sestavni del življenja, ki zelo hitro mine in je prazno, dokler ga ne zapolnijo misli, dogodki in doživljaja.

Pregovor pravi: Če ima človek rad življenje, ne zapravlja časa, kajti čas je snov, iz katere sestoji.

Gospod Peitl se je tega načela vsekar držal. In mislim, da je to tisti pravi recept za zadovoljstvo, tako v mladosti, kot tudi v starosti.

Marinka ANŽLOVAR

JEAN FRENETTE V LENARTU

Hrastniški karateisti smo se konec januarja 1995 udeležili mednarodnega karate seminarja v Lenartu, ki ga je vodil Jean Frenette, 6. dan, petkratni svetovni prvak v katah. Seminar je trajal dva dni po dva treninga dnevno. Prikazana je bila tehnika Sankukai karateja, v večini osnovna tehnika, ker je bila udeležba na seminarju večstilska. Prikazano je bilo vodenje in način treninga za visoke nožne udarce (direktne, bočne, polkrožne in krožne). Treningi so bili naporni in zanimivi.

Jean Frenette je učenec prof. Tanija – 8. dan, glavnega učitelja Shito-rju in Shukokai karateja in njegovega učenca Nanbuja – 10. dan (ustanovitelja Sankukai in Nanbudo karateja).

Po dvodnevem seminarju smo se utrujeni, a zadovoljni vrnili domov z vabilom g. Frenetta, da se udeležimo njegovega naslednjega enotedenskega seminarja v Val d'Iseru. Vabilo smo z veseljem sprejeli.

Bojan Pižmoht

DELO DELAVSKEGA SVETA V MESECU FEBRUARJU

Od zadnjega izida Steklarja sta bili dve seji delavskega sveta, in sicer ena izredna, na kateri je bila poglobljena tema inventura, in ena redna, na kateri je bil obravnavan zaključni račun za leto 1994.

1. izredna seja z dne 17. 2. 1995:

Člani delavskega sveta smo obravnavali poročila 14. popisnih komisij, zbrana v Skupnem poročilu Centralne popisne komisije.

Popisi vseh komisij so bili potrjeni z večino glasov članov delavskega sveta. Pri popisih dveh komisij pa je delavski svet sprejel nekoliko drugačen sklep od predloga komisij.

Navzočim je bilo pojasnjeno tudi to, da popisno stanje zajema le Steklarno Hrastnik, medtem ko so hčerinske firme imenovalle svoje popisne komisije, ki so v skladu z veljavnimi predpisi opravile inventuro. To bo obravnaval njihov upravni organ. Firma Sinet je poleg ostalega opravila tudi popis v obeh počitniških domovih.

3. redna seja z dne 27. 2. 1995

Pri pregledu sklepov s prejšnje seje je bilo ugotovljeno, da zaradi problemov pri nabavi delovnih oblek, še vedno ni v celoti realiziran sklep DS v zvezi z zaščitnimi sredstvi. Nabava je dolžna preskrbeti manjkajoča zaščitna sredstva do konca marca 1995. Podana so bila tudi določena pojasnila o odprtih vprašanih s prejšnje seje.

Pod 2. točko dnevnega reda so člani delavskega sveta obravnavali zaključni račun za leto 1994.

Direktor podjetja je opozoril predvsem na tiste dele, ki so imeli največji vpliv na dosežene rezultate, tako v negativni, kot v pozitivni smeri. S svojih področij sta ga dopolnila še vodja komercialnega in vodja finančnega sektorja.

Zaključni račun podajam v zelo skrženi obliki, ker je predstavljen v posebnem članku direktorja.

Člani delavskega sveta so želeli še dodatna pojasnila o oblikovanju cen naših izdelkov, zalogah gotovih izdelkov, izboljšanjem delovnih pogojev, razmerjem med planiranim in dejanskim številom zaposlenih, zadolževanjem oziroma odplačevanjem kreditov, nakupom službenih avtomobilov, stroškov dnevnic in kilometrin, ..., na katera so odgovorili direktor, vodja finančnega in komercialnega sektorja ter predsednik sindikata.

Zaključni račun za leto 1994 so člani delavskega sveta soglasno potrdili. Predsednik delavskega sveta pa je poudaril, da smo lahko kljub prikazani izgubi z rezultati zadovoljni, še zlasti ob upoštevanju dejstva, da poslujemo v okolju, kjer so nekatera druga podjetja na robu preživetja ali celo pod njim. Skupna prizadevanja vodilnih in ostalih delavcev za dobro poslovanje so torej obrodila zdrave sadove.

Pod naslednjo točko dnevnega reda je direktor Stojan Binder navzoče informiral o ponovnem pristopu k sanaciji razmer v Profitnem centru Embalaža.

Glede na prostorsko omejenost nobeden izmed treh proizvodnih programov nima možnosti za razširitev ali večjo posodobitev. Smo edinstven primer steklarne v svetu, ki pod eno streho združuje toliko različnih vrst proizvodnje. Zato je bilo že veliko razmišljanj o izločitvi enega izmed profitnih centrov iz podjetja. V Profitni center Embalaža je bilo v zadnjih letih vloženo veliko truda, pričakovanih rezultatov pa predvsem zaradi premajhne kapacitete peči in prostorske utesjenosti ni.

Po sprejetju zakona o financiranju zapiranja treh rudnikov (Senovo, Kanizarica in Zagorje) se kažejo realne možnosti za uresničitev te ideje. Dogovori tečejo v smeri, da bi tudi s pomočjo sredstev, ki jih je država namenila za sanacijo rudnikov, nekeje v Zasavju postavili moderno tovarno embalažnega stekla. Steklarna Hrastnik pa bi v projektu sodelovala s prodajo opreme in znanjem. Če bo do realizacije projekta seveda prišlo, bo imela v novem podjetju Steklarna Hrastnik svoje deleže, ki bodo odvisni od višine naših vložkov. To je enkratna priložnost, da nekaj zaslužimo ne le s težkim delom, ampak tudi s prodajo znanja in blagovne znamke. Zato je ne bi smeli zamuditi. S predstavitvijo tega dela proizvodnje na drugo lokacijo pa bi se sprostil tudi prostor, ki bi ga namenili za razširitev ostalih dveh programov.

Pod točko razno so člani delavskega sveta postavili še nekaj vprašanj v zvezi z izplačevanjem regresa, stimulativnim nagrajevanjem delavcev, vročinskim dodatkom, beneficirano delovno dobo in prehrano med delom. Na večino je odgovoril direktor podjetja. Hkrati pa je opozoril na statutarno vlogo delavskega sveta, ki je predvsem v nadzoru poslovanja podjetja. Delavski svet je organ, ki bi moral od vodstva zahtevati izvajanje takšne poslovne politike, ki bo zagotavljala pozitivne rezultate. Na drugem bregu pa je sindikat, katerega prioritarna naloga je doseganje bonitet za delavce. Pogajanja vodstva z »dvema sindikatoma« pa prav gotovo ne koristijo dobremu poslovanju podjetja.

Marinka Anžlovar

ZVEZDE GOVORIJU

Horoskop od 20. 3. do 20. 4 1995
Piše: Astrologinja Milena Zakrajšek

OVEN

od 21. 3. do 20. 4.

V prvi polovici tedna boste polni energije. Kriv bo Mars, ki vam poklanja vso energijo osebnega planeta. Z dejavnostjo in odločnostjo se boste prebili le, če ne boste pretiravali s svojo trmoglavostjo. Ob polni Luni, 15.4., boste odločno posegli v družinske razmere. Erotično vam bo Venera stala ob strani, če boste dokazali dobro voljo. Zdravje bo stabilno, če boste upoštevali samo zdravnikov nasvet. V hrani uživajte počasi in si za zajtrk privoščite skodelico grenkega čaja.

BIK

od 21. 4. do 21. 5.

Če imate zdravstvene težave, jih ne skrivajte, lahko bi bile usodne za vaše počutje. Zaupajte svoji intuiciji. Ponudba, da bi za nekaj časa odpotovali, bo razžalostila nekoga, ki vas res iskreno ljubi. Čas pa je, da začnete misliti tudi na druge. Večjo vsoto denarja boste naložili, kljub temu pa opreznost ne bo odveč, da veselje ne bo prerano. Merkur vam poklanja ekonomsko sposobnost, ker pa ga ovira Uran, velja še posebna pozornost pri sklepanju novih pogodb. Pazite se prehlada, grlo je ogroženo.

DVOJČEK

od 22. 5. do 21. 6.

Niste tako močno, kot si mislite, zato previdno ravnajte s svojim zdravjem. Predvsem je pri vas ogrožena psiha. Poiščite nekoga, s katerim se boste v stresnih situacijah lahko tudi pogovorili. Ne poslušajte nasvetov svojih naključnih znancev, ne razumejte vas. Aprila vam polna Luna podarja odlično priložnost, da se s partnerjem res temeljito pogovorita. Prisluhnite glasu narave in se napotite na sprehod. Izlet se bo posrečil, če ga boste načrtovali v petek.

RAK

od 22. 6. do 22. 7.

Ker vas vaš osebni planet Luna podpira, se bo dobro planirana poslovna situacija tudi dobro končala. V njenem zavetju boste vse do 15. 4. Naslednji teden bodite konsenkvantni. Dva koraka naprej in nazaj je napačna pot. Ljubezenske skrbi ne nosite s seboj, posebno če ste za volanom. V sredo in četrtek boste ugodno rešili svoje probleme, saj sta to vaša srečna dneva. Dobro premislite, kaj boste rekli ob naslednjem ščipu, da se ne boste preveč zamerili. Marsikaj se bo uredilo, če boste pozitivno razmišljali.

LEV

od 23. 7. do 23. 8.

Če ste na novo zaljubljeni, se lahko veselite. Kriv bo ognjeni Mars, ki vas bo popeljal v erotične urice. Če si boste zaželeli poklicne spremembe, se zavedajte rizika. V prihodnjih dneh boste spoznali nekoga, ki vam je zelo naklonjen in lahko se zgodi, da bo vaš način razmišljanja popolnoma spremenil. Vaš planet Sonce bo prebudil v vas željo po spomladanskih sprehodih v naravi. V začetku aprila pa se le izogibajte večernega prometa. Pozorni bodite na dieto, da se vam želodec ne bo maščeval.

DEVICA

od 24. 8. do 23. 9.

V naslednjih dneh bo močan vpliv Saturna preizkušal vašo potrpežljivost. Novo prijateljstvo vas bo prevzelo. Praznik, ki ga boste preživeli med prijatelji in družino, vam bo še dolgo ostal v spominu. Za pogovor z nadrejenim se dobro pripravite. Marsovo leto bo za vas preizkušnja, ki se ji boste odlično uprli. Če ne boste preveč zapravljali in boste vztrajni, se vam obeta dober mesec. V prehrani uživajte čimveč zelenjave in si naberite drobnih rožic z rumenimi cvetovi.

TEHTNICA

od 23. 9. do 23. 10.

V zadnjih dneh ste pretiravali z delom in prav bi bilo, če bi si malce oddahnili. Venera bo povezovala čustveno življenje, pri čemer bo pri vas pomembna zadovoljitev po bogastvu. Družinski konflikti se bodo polegli, če ne boste vztrajali na resnici. V naslednjih dneh vam bo nekaj stvari nejasnih, ker ne razmišljate stvarno. Pozabite na tehtanje človeških vrlin in slabosti. Skodelica čaja iz mete vas bo pomirila.

ŠKORPIJON

od 24. 10. do 21. 11.

Če boste presojali po govoricah, ki so negativne, se lahko nadejate težav v partnerstvu. K aktivnemu življenju vas bo spodbujal Mars, ki vam je namenil srečo predvsem v ponedeljek in petek. Naslednji teden se izogibajte pasti, ki vam jo namenja Pluton. Ob polni Luni se boste počutili erotično napeti, vendar pa ne obljublajte ničesar, česar ne morete izpolniti. Merkur vas bo osvobodil živčne napetosti, denarja pa le ne zapravljajte po nepotrebnem. Dobro volje boste vse do prihodnega luninega obdobja.

STRELEC

od 2. 11. do 21. 12.

Zberite pogum in ne prepustite se vplivom drugih ljudi. Merkur vas bo postavil pred izbiro. Venera vam prinaša prijateljstvo v skrivnostnih okoliščinah kjer se lahko razvije tudi nekaj več. Mars vam poklanja pogum, da boste lažje rešili problem zaradi zaposlitve. Poslovnih načrtov se lotite sistematično in uspeh ne bo izostal. Jupiter vam podarja intuicijo, prisluhnite ji. Pojejte skledo regrata in zjutraj spijte skodelico dobrega čaja. Pomaga jetrom.

KOZOROG

od 22. 12. do 20. 1.

K novemu prijateljstvu vas bo zvalila Venera in verjeli boste, da lahko gore premikate. Ob prvem kraju, 8.4., malo več realizma. V ljubezenski vlogi boste pošteno, ker vam ob koncu meseca Venera lahko zasoli z ljubosumnostjo. Za soočanje s svojimi globokimi potrebami, ki so potlačene nekje globoko v vaši duši, je sedaj pravi čas. Finančno uspešna pa bo tista pot, ki bo začinjena z izboljšavami in dobrimi idejami.

VODNAR

od 21. 1. do 18. 2.

Če se boste trmasto držali svojih principov obenem pa hrepeneli po ljubezni, se ne čudite, če bo naslednji teden za vas boleč. Preveč se oprijemate nevidnih stvari, kljub temu pa ima ta stvar nekaj dobrega. Končno boste spoznali, da življenje ni tako hudo in to vas bo močno razbremenilo. Luna vam prinaša ugodno razpoloženje za delovne dni, v petek in soboto pa boste še posebno ustvarjalni Merkur vam prinaša mir, toda prisluhnite svojemu srcu.

RIBI

od 19. 2. do 20. 3.

Za vse rojene v tem znamenju so idealne možnosti za nov začetek na ljubezenskem področju. Če pa probleme že imate, pa se le ne vdajte, kar pomeni, da si boste veliko pomagali, če boste prisluhnili nasvetu starejšega človeka. Ubogajte ga, saj veste, da si zaslužite najboljše. Čeprav ste mentalni tip človeka, se ne zanašajte preveč na svoje občutke, temveč prisluhnite tudi svoji intuiciji. Oblecite se v nežno modro barvo in ujemite trenutek neba.

HOČEŠ-MOČEŠ-MORAŠ

*HOČEŠ pozabiti napake iz preteklosti,
MOČEŠ plavati proti toku življenja, da te ne bi pogubilo,
MORAŠ priznati, da se je kljub vsemu v naših srcih zakoreninil
8. marec kot dan, ko več pozornosti namenjamo ženam, materam...*

OB ROB 8. MARCU IN MATERINSKEMU DNEVU

Dolga leta realsocialističnega obdobja smo spoštovali in vrednotili 8. marec. Možje so svojim družicam na ta dan prinesli domov rožo, morda še zraven darilo. V delovnih kolektivih, kjer so bile zaposlene ženske, so pripravili zabave s plesom in brez pozornosti ni šlo. Pa so se v slovenskem parlamentu v času Peterletove vlade krščanski demokrati domenili, da bi bilo lepše praznovati materinski dan, tako kot ga imajo v nekaterih zahodnoevropskih državah in zdaj ste se v življenjski vsakdan zasidrala oba praznika.

V krajevni skupnosti Marno bodo letos že tretjič za povrstjo pripravili praznovanje za matere. Aktivnosti ob tem prazniku pa so se odvijale tudi v KS Prapretno. Ponekod v podjetjih so se spomnili 8. marca, mednarodnega praznika žena. Kakorkoli že obračamo list zgodovine, te pač ne moremo spremeniti. Ni se zastoj publicistka, pisateljica, nemška revolucionarka in sodelavka Engelsa in Lenina, Klara Zetkin, bojevala za ženske pravice, vse do svojega 76. leta. To je bil čas gospodarske krize, imperializma, izkoriščanja in vojn. Ženska, ki ji je bila priznana le vloga materinstva, vzgoje otrok in gospodinjstva, si je želela poseči tudi na področja, ki so bila v domeni moških.

Vseskozi se je morala ženska dokazovati z moškim svetom, bila ob njem in z njim. Leta zgodovine so dokazala, da enakopravnost ni le na papirju, ampak da lahko ženske posežejo tudi v njihov svet, da si izbirajo moške poklice, da zasedejo mesto v politiki, gospodarstvu in negospodarstvu. Pozornost ob 8. marcu naj torej ne bi šla mimo moških. Ob tem pa ne zanikam, da

ni prijetno, če otrok mamiči ob 25. marcu podari rožico, ki jo je utrgal na bližnjem travniku, kajti otrok je najbolj iskren in pošten v svojih dejanjih.

Zato prepripanja ob tem, kaj naj praznujemo, kaj je primernejše, opustimo. Naj moški svet pomisli in premisli, kaj naredi v podporo nežnejšemu spolu, za lepši in prijaznejši vsakdan.

Vojka Povše Krasnik

V naslednjih prispevkih pa so svoje misli ob prazniku žena izrazili mladi iz KS Prapretno.

BELI ZVONČKI

Spet prišel je dan žena, mamiči šopek dam iz srca. Ker jaz ljubim jo močno, pošiljam ji poljubčkov sto.

Popoldne sem v gozd odšla, bele zvončke nabirala, da z njimi mamičo razveselim, z lepim trenutkom dan popestrim.

Zdaj šopek bel v sobi dehti, mamičo spominja na tiste dni, ko praznovali smo njen dan in svet s soncem je bil obsijan, ko so naše otroške oči, izražale željo, ki glasi:

»Mamiča moja, ljubim te, ko nežno me grejejo tvoje roke, ko plaho me o življenju učiš in lepih stvari se z menoj veseliš.«

Irena Zupančič

SPOMINI NEKE BABICE

Sonce se vzpenja izza gora, skozi drevesne veje pošilja svoje prve žarke. Razjasnil se je bled obraz globodih gub neke starke.

Spominja se otroških dni, kako je vsak dan stekla na prag hiše in z radovednostjo opazovala, kako sonce prve sence riše.

Počila si je stopala do hišnih vrat, s tresočo roko jih odprla, za trenutek obstala in pogled v cvetoči travnik uprla.

Travnik – z biseri pokrit, se v jutranji rosi svetlika, njena želja, da bi stekla tja kot kokoč, je prevelika.

Polna še živih spominov zdaj svoje vnučke pogleduje, z mislimi plava v preteklost in o njej vnukom pripoveduje.

Sonce spet za gore zahaja, kot pravljica minil je dan. Babica z nasmeškom pravi: »Kako lepo je biti z vnučki obdan...«

Maja Majcen

SPET PRIŠEL JE DAN ŽENA

Vrabčkovo žvrgolenje me je tudi jutro prebudilo iz sladkega spanca. Ne vem zakaj, a v srcu sem imela čuden občutek, kot da je današnji dan nekaj posebnega. Premišljevala sem in ob pogledu na koledar mi je zastalo srce. »Seveda, saj je dan žena«, sem rekla sama sebi in se hitro odpravila v šolo. Med potjo sem premišljevala, kako naj presenetim mamičo. Pouk se mi je ta dan zdel daljši kot drugič, saj sem komaj čakala na izpolnitev svojega načrta. Končno se je oglasil šolski zvonec. Veselo sem stekla v cvetličarno in kupila šopek rož, potem pa urno ubrala pot pod noge. Doma sem se lotila pospravljanja in komaj mi je uspelo vse postoriti, saj me je že pošteno preganjal čas. S šopkom v roki sem pričakala mamičo, ki je od presenečenja nemo obstala med vrati. Presenečenje na njenem obrazu in iskre sreče v očeh so bile zame najlepša zahvala. Bila je vesela. S skromnim šopkom in malce pozornosti sem ji polepšala dan ter obljubila, da bo takšnih dni še več, ne samo ob praznovanju dneva žena.

Biserka Rotar

MAMICI

Mačice sem jaz nabrala mami moji sem jih dala, mama se je nasmehnila, nežno me v objem privila.

Očka kupil je zlatnino, bratec rožico ji dal, po poljubčku na lička, sladko je zaspal.

Ptička na okno je priletela, pesem pomladno zažvrgolela, s pesmico za dan žena, mami je čestitala.

Agnes Kumlanc

Tudi to jutro je sonce posijalo, prvi pozdrav gozdu in tratam poslalo. Zvonček odprl beli je cvet, plaho pogledal v pomladni svet.

Praznik je danes – Dan žena, naj bo vesela vsaka mamiča, sreča naj sije ji iz oči, ko nežno pobožajo jo moje dlani.

Mamiča moja, rada te imam, za nobeno zlato te ne dam, v srčku mojem ljubezen gori, želim ti srečne, vesele dni.

Andreja Jazbinšek

POČITNIKOVANJE V BOHINJU

posebej, če se otroci vrnejo domov s takšno mero zadovoljstva in lepih spominov, kot so se naši nadobudneži.

Dolores Marinkovič

Steklarski dom v Bohinju je tudi letos v času zimskih počitnic gostil šolske otroke. Prvotne skrbi zaradi pomanjkanja snega in manjšega števila udeležencev so kmalu izgubile, saj je podjetje SINET omogočilo letovanje tudi tistim otrokom, katerih starši so bili kdaj prej zaposleni v Steklarni. Prva skupina se je tako odpravila novim dogodivščinam naproti v času od 24. 2. do 1. 3. Nemir v srcih mladih nadobudnežev je z bližanjem Gorenjski naraščal. Nešteto vprašanj se je porajalo in kmalu so nanje dobili tudi odgovore. V spremstvu vaditeljev Franca Bariča (Nanija) in Petra Kavzerja ter vzgojiteljice Suzane Kavzer so se udobno namestili v sobah steklarskega doma. Topel sprejem s strani Vikija in Milice Volfand je še popestril razpoloženje. Čeprav je prvi skupini ponagajalo vreme, so si kljub vsemu znali doobra zapolniti dneve z različnimi aktivnostmi. V domu so organizirali karaoke, priredili tekmovanje s kartami, gledali video kasete ter igrali družabne igre. Člani prve skupine so bili stari do 11 let, zato so se odločili za pripravo pustnega rajanja, za katerega so maske izdelali kar sami. Kadar jim je vreme dopuščalo, so odšli na smučanje, kjer sta jim vaditelja pokazala osnovne smučarske veščine ter jih seznanila s pravili vedenja na smučarskih strminah. Preizkusili so se tudi v planinarstvu in se tako podali tudi na ogled Hudičevega grabna. V drugi skupini, ki je počitnikovala od 1. 3. do 6. 3., so bili starejši otroci, od katerih je večina že prav dobro smučala, ostali pa so se osnov naučili na tečaju. Naužili so se prave zimske idile, saj sneg kar ni nehal naletavati. Večere so si popestrili z družabnimi igrami, največje veselje pa je bil odhod v disco, kjer so porabili še zadnje kančke moči. Vzgojiteljica Nena Barič jih je s pomočjo vaditelja Petra komaj prepričala za odhod v dom, da težav z jutranjim vstajanjem sploh ne omenjamo. V podjetju SINET pravijo, da je glavni namen tako organiziranega letovanja predvsem v tem, da se otroci navadijo samostojnosti in lepega vedenja v družbi. Takšnih tečajev bi torej lahko bilo še več, še

Na zimovanju v Bohinju smo priredili karaoke. Nastopajoči so kar dobro odpeli pesmi in ocenjevanje je bilo zelo težko. S ploskanjem smo izglasovali najboljšo pesem in kot zmagovalki sta stali na odru Senta in Barbara, ki sta zapeli »Dobro mrho«. Tako nam je prehitro minil še en večer.

Nina

Smučarski tečaj v Bohinju je bil enkratno, saj smo imeli zelo dobre učitelje. Čeprav smo veliko smučali, nas je zvečer pot popeljala tudi v disco, kjer smo se lahko »zdivjali« ob dobri glasbi. Skratka – bilo je super.

Senta

Zimske počitnice sem preživela na Bohinju, v družbi svojih prijateljev. Na Gorenjskem nas je pričakala prava zimska idila, saj sneg kar ni nehal naletavati. Poleg smučanja smo se veliko nasmejali ter igrali razne igre. Občudoval sem tudi našega učitelja, ki se je spretno vozil s snowbordom. Odločil sem se, da se naslednje leto tudi jaz preizkusim v tej smučarski disciplini.

Saša

Letos sem prvič obiskal Bohinj in bil mi je zelo všeč. Poleg smučanja nas je naš vodja Nani naučil tudi nekaj čarovniških trikov ter nas navdušil z risanjem. Člani počitniške skupine smo organizirali ples v maskah, katere smo naredili kar sami. Najboljša od vseh je bila kuharica Mili, ki nas je s svojimi dobrotami razvajala ves čas. Ob večerih smo lahko gledali televizijo in se igrali razne igre. Podjetju SINET se pristočno zahvaljujem za organizirano počitnikovanje z željo, da se prihodnje leto spet vidimo.

Alen

Počitnice na Bohinju so bile tudi letos posebno doživetje. Prijazni spremljevalci so poskrbeli, da so dnevi ob smučanju in zabavi hitro minili. Gospa Mili in gospod Viki sta se vsak dan močno trudila, da nismo bili lačni in žejni in da smo se

vedno lahko pogreli v toplih sobah. Vsem nam je bil zelo všeč tudi disco, kjer smo si mnogi prvič ogledali nočno življenje. Za varno pot dom je poskrbel »stric Hanzi«, ob katerem ni nikoli dolgčas. Škoda, da so zimske počitnice le enkrat.

Špela

Počitnic na Bohinju sem se tudi letos zelo veselila. Čeprav nam je velikokrat ponagajalo vreme, se nismo nikoli dolgočasili. Igrali smo razne igre, se pogovarjali in pripovedovali šale. Všeč mi je bilo smučanje na Kobli.

Nuša

Moji vtisi iz Bohinja so zelo lepi. Vse je bilo enkratno, od družbe do hrane in seveda pravega zimskega vzdušja. Na Kobli smo lahko pokazali svoje smučarske sposobnosti in se dodobra naužili snega. V lepem spominu pa mi bo ostal tudi moj prvi obisk v disco.

Tina

Zimske počitnice sem preživela na Bohinju. Imeli smo se super in tudi vreme je bilo lepo. Stanovali smo v steklarskem domu, kjer za obilico dobre hrane skrbi gospa Mili. Smučali smo se na Kobli, s katere je ob lepem vremenu krasen pogled na Triglav. Kar težko smo se poslovili od Bohinja, a za tolažbo nam je vsem v srcih ostala kopica lepih spominov.

Andreja

Zimske počitnice sem preživela v Bohinju, kjer sem se udeležila smučarskega tečaja. Poleg smučanja pa smo se tudi zabavali. Igrali smo se razne igre, katere smo pripravili sami. Ena od iger so bile karaoke. Bilo je zabavno. Vsak od nas je zapel pesem in na koncu smo zbrali najboljšega med nami. Igrali smo še pantonimo, plesali in se veliko nasmejali. Škoda, da so dnevi tako hitro minili. Tudi drugo leto se bom udeležila tega tečaja.

Barbara

ZANIMALO VAS BO

Na začetku naj za osvežitev spomina navedem zadnje objavljene podatke kadrovskih sprememb, in sicer ob koncu leta 1994. Le-tega smo zaključili z 909 zaposlenimi, od tega je bilo 413 žensk in 496 moških (med njimi so bili 3 pripravniki in 18 delavcev sprejetih za določen čas).

Od zadnjega podatka pa sem dolžna poročilo za dva meseca, v katerih so bile tudi spremembe:

V MESECU JANUARJU 1995 smo na novo zaposlili 3 delavce, in sicer:

Emila Vengusta in Alojza Zorka – oba kot strojnika 3 v PC embalaža ter Darka Verbra – kot delavca težaka v obratu priprave zmesi in taljenja.

Delovno razmerje je prekinilo 5 delavcev, in sicer:

UPOKOJENI – invalidsko (3 delavci):

Branko Kršič in Bojan Peklari – oba pomožna delavca v invalidski delavnici ter Esma Durmišević – komisionar VRS.

TO (2 delavca):

Viktor Močnik – priučičev za steklarski poklic, Zvonko Pevec – ročni pihalec 3.

V MESECU FEBRUARJU 1995 smo na novo zaposlili 4 delavce, in sicer:

Zvonka Ocvirka in Pavla Zakonjška – oba kot strojnika 3 v PC emba-

laža, Zlatka Miliča – kot nabiralca stekla 3 (prišel iz TO) ter Adelo Otorepec – kot oblikovalko.

Delovno razmerje je prekinilo 6 delavcev, in sicer:

UPOKOJENI – invalidsko (1 delavka):

Slobodanka Milič – pregledalka stekla 2 v invalidski delavnici.

TO (3 delavci):

Marjan Bovha in Janko Jamšek – oba priučičev za steklarski poklic, Borut Medvešek – krogličar.

SPORAZUMNO (1 delavka):

Vanda Besednjak – oblikovalec.

V firmo SINET (1 delavka):

Andža Kalem – pregledalka stekla 2 v brusilnici.

Ob upoštevanju navedenih kadrovskih sprememb smo konec meseca februarja 1995 pričakali z 905 zaposlenimi delavci Steklarne, od tega je 410 žensk in 495 moških (med vsemi zaposlenimi je 24 delavcev sprejetih za določen čas in 3 pripravniki).

PRIRASTEK V DRUŽINI je dobil:

V družinski krog pa je prinesla veselje hči Nina našemu delavcu Samu Krežetu in njegovi ženi Nataši, sin Matija pa je osrečil družino očeta Jožeta Drameta in matere Edite.

POROČILI SO SE:

Za novo in skupno življenjsko pot pa se v teh dveh novih poprazničnih mesecih ni odločil nihče.

Kadrovska služba:
Slavi Brajer

Nagradna križanka

				HRASTNIK STEKLARNA H	"KRALJ" PTIC	KRŠČANSKI TURŠKI POD- LOŽNIKI	JEZA	VRHUNEC VROČINE	NADA FAJON	PRAVO (LATIN.)	PLINSKA ZMEŠ AT- MOSFERE	ZBIRKA ZEMLJE- VIDOV	NAJVEČJI NACIONAL- NI PARK V AFRIKI, V KENIJI	ODPRTINA V STENI	NAJSTAREJ- SE DELO STAROIN- DIJSKE LI- TERATURE	HRASTNIK STEKLARNA H	ROMANSKA LIRSKA PESEM	ŽELEZOV OKSID	
				PRIREDI- TELJ												KARL RENNER			
				FRANCE SLANA												ANTON JANSA			
																RIMSKI VOJSKO- VOĐJA			
										VZHODNO- INDIJSKA LASTOVICA									
										SEZNAM, SPISEK									
LEGENDARNA POSO- DA IZ JASPIŠA, KI SO JO OPEVALI TRUBADURJI				CASOPISNI PAPIR	AVSTRIJA	FRANCOŠKI POLITIK (PIERRE)				TROPSKA RASTLINA (KAVA)									
				REKA V SRBIJI		REKA V FRANCIJI				NEKD. GEN. SEKR. OZN								SPANJE	
NEMŠKI JEZIKO- SLOVEC (JACOB)						REŠITE NAGRADNO KRIZANKO	HEBREJSKI PISATELJ (SAMUEL JOSEF)	KANADSKI SMUKAČ (KEN)	IVO UMEK		SLAVKO OSTERC					ZNAČAJ. NRAVI			
									JUŽNO- AMERIŠKA FARMA						ŠVICARSKI PRAKANTON				
LJUBLJAN. BAROČNI KIPAR (FRANCESCO)						JEČA, ZAPOR				AVTOR: KARLI DREMEL	PRITOK JEZERA VAN V TURČIJI		MESTO V ITALIJI						
													LILIJ PODOBNA CVETLICA						
SVETLA ZVEZDA V ORLU						GIB, KRETNJA					AVSTRIJ- SKI DIRI- GENT (HER- BERT VON)								
IT. FILM, IGRALKA (SOPHIA)						BIBLIJSKI PREROK				AMERIČAN (SALJIVO)						NIGERIJSKO- BRITANSKA PEVKA SADE	STRIMSKA BOGINJA VRTOV IN SADJA	MAHEMA- TIČNI ZNAK ZA ENAKOST	VRSTA PLEVELA, GORSKO PRAEDIVO
						CVETLICA KATANEČ													
HRASTNIK STEKLARNA H				OTROŠKO VOZILO	SLOVENSKI SKLADA- TELJ (URBAN)	NESPRET- NEŽ, TRLEP AMERIŠKI FOTOGRAFI (ANSEL)			GORSKI VZPON										
								DRŽAVNIK KUČAN								KLIC, POZIV			
						EMIL NOLDE				ARGENTIN. NOGOMETAŠ (DIEGO)					ALOI PODOBNA RASTLINA				
"ELEKTR." MORSKA RIBA						SLOVAŠKI PEŠNIK (JANKO)		NOVO MESTO		KLIMAK- TERIJ									
ZBIRKA ZAKONOV							PRITOK AZOV- SKEGA MORJA	KAL, PO- GANJEK					PRAVO- SLAVNI OPAT						
								PODTALNO DELOVANJE											
GORA NA KRETI					ŠOLSKA OCENA			ROBERT TAYLOR									ORGAN VIDA		
ROMULOV BRAT						MADŽARSKI SAHIST (ANDRAS)					ŠVEDSKA IGRALKA ULLMAN						SAMICA TIBETAN- SKEGA GOVEDA		
ŠPANSKI PISATELJ (EUGENIO)						VERBENI PODOBNA CVETČICA LONČNICA						IGRALKA MIRANDA					VZDEVEK GOETHE- JEVE MATERE		

»Prejšnji teden sem napravila možu strašno sceno samo zato, ker se je napil. Tri dni ni spregovoril z mano, četrti dan pa se ni mogel več premagati.«

»Kaj pa je rekel?«
»Kje imaš odpiráč?«

Zasebni gostilničar zagleda na zidu novo napisno tablo, na kateri piše: »GO-GO-GO-GOSTILNA«. Besen pokliče črkoslikarja in ga vpraša: »Kdo-kdo-kdo pa je na-na-na-ročil ta na-napis?«

»Kam si namenjen, nesrečni otrok, ob tej pozni uri?« ustavi mama svojega sinčka. »Grem v javno hišo.« »Kaj čvekaš, smrkavec? Takoj v posteljo!« »V redu,« reče mali, »potem naj gre pa oče sam po dežnik, ki ga je tam pozabil.«

Nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradno križanko bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 6.500 tolarjev, in sicer:

1. nagrada 2.000 tolarjev,
2. nagrada 1.500 tolarjev,

tri nagrade po 1.000 tolarjev. Izrežek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, Cesta 1. maja 14, 61430 HRASTNIK, do 7. 4. 1995.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v STEKLARJU št. 1-2/1995 smo dobili 57 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada (2.000 tolarjev): Darko Verber

2. nagrada (1.500 tolarjev): Silva Rojko

Nagrade po 1.000 tolarjev prejmejo: Igor Gošler, Ivan Gošler, (Sinet) Anton Kobal, upck.

Rešitev križanke iz prejšnje številke

VODORAVNO: vratar, amoniak, v zaključni fazi, privatizacije, O, Saona, M.Z., Krates, Šket, Kirka, Ples, Ti, vrtec, Sert, rayogram, opeka, Leo, I.K., Boto, Dallas, dvor, Oran, kanalja, polet, gat, erar, Rea, padar, capa, Ge, nadir, Isar, Karel, invalidnost, emu, ale, Pta, Eneida, udor, jen, tat, Cankar, koča, Ast.

(K. D.)

Steklar – glasilo delavcev Steklarne Hrastnik ureja uredniški svet: Marinka Anžlovar, Soniboj Knežak, Matija Koritnik, Slavko Marcen, Pavel Bauerheim in Dolores Marinkovič.
Glavni urednik: Slavko Marcen.
Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
Fotografije: Branko Klančar.
Lektor: Herta Erman.
Grafična priprava in tisk: Formatisk Ljubljana.
Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, C. 1. maja 14, tel.: 0601 42 006.
Po mnenju urada za informiranje pri vladi Republike Slovenije (št. 23/32-934) z dne 25. 1. 1993 je glasilo proizvod informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek.